

ТАШКИЛИ МЕҲНАТ ДАР ШАРОИТИ ПАНДЕМИЯИ COVID-19: РОҲНАМО БАРОИ КОРФАРМОЁН

Тамос бо мо:

ИТТИХОДИЯИ КОРФАРМОЁНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

734025 Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 44

Тел: 227-18-13, 221-10-33

Эл. почта: union_employers@mail.tj

Тамос бо мо:

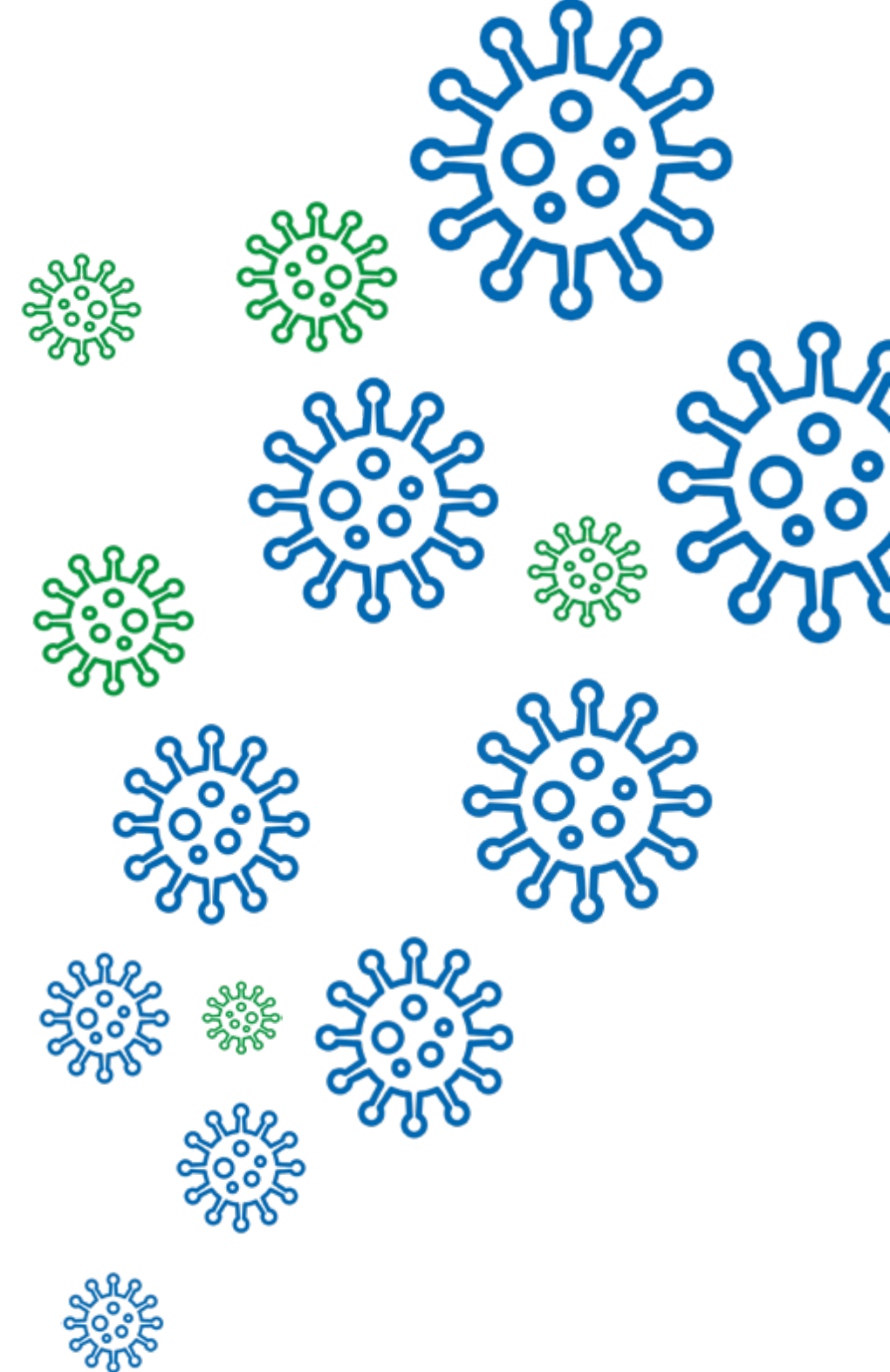
ИТТИХОДИЯИ КОРФАРМОӢНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

734025 Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 44

Тел: 227-18-13, 221-10-33

Эл. почта: union_employers@mail.tj

**ТАШКИЛИ МЕҲНАТ ДАР
ШАРОИТИ ПАНДЕМИЯИ
COVID-19: РОҲНАМО
БАРОИ КОРФАРМОӢ**

Тамос бо мо:

ИТТИҲОДИЯИ КОРФАРМОЁНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

734025 Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 44

Тел: 227-18-13, 221-10-33

Эл. почта: union_employers@mail.tj

**ТАШКИЛИ МЕҲНАТ ДАР
ШАРОИТИ ПАНДЕМИЯИ
COVID-19: РОҲНАМО
БАРОИ КОРФАРМОЁ**

1. Чӣ гуна корфармоён ҳифзи кормандон ва истеҳсолотро таъмин карда метавонанд?

Умуман, корфармоён аз таъмин намудани бехатарӣ ва ҳифзи меҳнати кормандон ва дигар шахсони дар ҷои кор қарордошта вазифадоранд. Ин ба ҳади имкон фароҳам овардан ва нигоҳ доштани муҳити корӣ, ки ба саломатӣ ва бехатарии кормандон хавфҳо эҷод намекунад ва таъмин намудани кормандон ҳангоми иҷрои кор бо таҷҳизоти муносиби муҳофизатиро дар бар мегирад. Ин меъёрҳо дар аксар санадҳои қонунгузори милли оид ба ҳифзи меҳнат сабт шудаанд.

COVID-19 як бемории хатарноки сироятӣ мебошад, ки ба наздикӣ кашф карда шуд (натиҷаи ин беморӣ сироят бо коронавирус мебошад). Корфармоён барои таъмини ҳифз ва бехатарии меҳнати кормандон дар ҷои кор дар шароити хуруҷи пандемияи COVID-19 бояд чӣ кор кунанд? Ин боб як қатор саволҳо ва ҷавобҳоро дар бар мегирад, ки ба корфармоён барои дарк кардани хавфҳои бо пандемия вобастабуда ва андешидани чораҳо ҷиҳати кам кардани ин хавфҳо бо мақсади ҳифзи кормандон ва муҳити корӣ мусоидат мекунад.

1.1 Тарзи паҳншавии COVID-19 чӣ гуна аст?

Тибқи маълумоти ТУТ, коронавируси COVID-19 тавассути қатраҳои ҳавоӣ бо роҳи сулфа ё нафаскашии шахси сироятёфта паҳн мешавад. Аксарияти қатраҳо ба рӯи замин ва ашё, масалан рӯи дастархон, миз ё телефонҳо мерезанд. Кормандон метавонанд сироят ёбанд, агар ба сатҳи ифлосшуда ё ашё даст расонанд ва пас чашм, бинӣ ва даҳони худро молиш диҳанд. Агар кормандон аз шахси сироятёфтаи COVID-19 камтар аз 1 метр дур бошанд, онҳо метавонанд тавассути нафаскашии қатраҳое, ки дар ҳаво парвоз мекунанд, сироят ёбанд. Ба ибораи дигар, вирус ба монанди зуком паҳн мешавад.

Замимаи 1: Маълумот ва тавсияҳои феълии ТУТ дар мавриди COVID-19

Роҳнамо барои корфармоён «Чӣ гуна бояд корхонаи худро барои муқовимат бо COVID-19 омода кард?»

Панели иттилоотӣ «Тамоюли пандемияи коронавирус» ва гузоришҳои рӯзмарра: маълумот дар бораи шумораи ҳолатҳои тасдиқшуда, шумораи фавтидагон аз рӯи кишвар, минтақа ё қаламравро дар бар мегирад.

Тавсияҳо барои умум: демифологизатсия (устуразудой).

Сарчашма: ТУТ, с. 2020, Пандемияи бемории коронавирус (COVID-19), <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019> [23 March 2020].

Иттиҳодияи корфармоени Ҷумҳурии Тоҷикистон

Муқаррароти қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба пардохти ҷубронпулӣ ба кормандон

А) КОДЕКСИ МЕҲНАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН АЗ 23 ИЮЛИ СОЛИ 2016 № 1329

Моддаи 341. Ҳуқуқи кормандон ба суғуртаи ҳатмии иҷтимоӣ

Ҳамаи кормандон аз ҷониби корфармо тибқи тартиб ва шартҳои пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, шартномаи меҳнатӣ, созишнома ва шартномаҳои коллективӣ ба суғуртаи ҳатмии иҷтимоӣ аз ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот ва бемориҳои касбӣ ё дигар осеб ба саломатӣ вобаста бо иҷрои уҳдадориҳои меҳнатӣ бояд фаро гирифта шаванд.

Моддаи 348. Уҳдадориҳои корфармо оид ба таъмини бехатарӣ ва ҳифзи меҳнат

2. Корфармо дар таъмини бехатарӣ ва ҳифзи меҳнат корҳои зерин уҳдадор аст:

таълими усулҳо ва тарзҳои бехатарии иҷрои корҳо, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, таҷрибаомӯзӣ дар ҷойҳои кории кормандон ва санҷиши дониши онҳо доир ба талаботи ҳифзи меҳнат;

санҷиши ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот ва бемориҳои касбӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;

хизматрасонии санитарияи маишӣ ва муолиҷавию профилактикии кормандон мутобиқи талаботи ҳифзи меҳнат;

суғуртаи ҳатмии иҷтимоии кормандонро аз ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот ва аз бемориҳои касбӣ таъмин намояд;

Моддаи 360. Намудиҳои таъминот аз исоби суғуртаи иҷтимоии давлатӣ

1. Маблаъи суғуртаи иҷтимоии давлатӣ барои кумакпулиё (кумакпулиёи корношоямии муваҷҷаб, юмилаторъ ва таваллуд, дафн, кумакпулиёи оилавӣ ва дигар кумакпулиёе, ки санадиҳои меъёрии іҷтимоӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардаанд), дар іюлати бесаробон мондани оила, барои собисаи кории баъзе гурӯҳҳои кормандон, барои табобати санаторъ-курортъ ва ташкили истироіати кормандон ва аъзои оилаи онію, ҳуроки паріезъ, хизматрасонии тиббъ мувофиси саіми суғурта барои дигар пардохтію іііати тадбиріюи солимгардонію пешгирикунанда, ки бо сонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян шудааст, харі карда мешавад. Харіи маблаъи суғуртаи иҷтимоии давлатъ ба масадиҳои пешбининакарадаи сонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ аст.

2. Аз фонди суғуртаи давлатии иҷтимоӣ сарздор будани корфармо, кормандро аз іҷтисои таъмини ӯ аз исоби маблаъи суғуртаи иҷтимоии давлатъ маірум намесозад

1. Чӣ гуна корфармоён ҳифзи кормандон ва истеҳсолотро таъмин карда метавонанд?

Умуман, корфармоён аз таъмин намудани бехатарӣ ва ҳифзи меҳнати кормандон ва дигар шахсони дар ҷои кор қарордошта вазифадоранд. Ин ба ҳади имкон фароҳам овардан ва нигоҳ доштани муҳити корӣ, ки ба саломатӣ ва бехатарии кормандон хавфҳо эҷод намекунад ва таъмин намудани кормандон ҳангоми иҷрои кор бо таҷҳизоти муносиби муҳофизатиро дар бар мегирад. Ин меъёрҳо дар аксар санадҳои қонунгузори милли оид ба ҳифзи меҳнат сабт шудаанд.

COVID-19 як бемории хатарноки сироятӣ мебошад, ки ба наздикӣ кашф карда шуд (натиҷаи ин беморӣ сироят бо коронавирус мебошад). Корфармоён барои таъмини ҳифз ва бехатарии меҳнати кормандон дар ҷои кор дар шароити хуруҷи пандемияи COVID-19 бояд чӣ кор кунанд? Ин боб як қатор саволҳо ва ҷавобҳоро дар бар мегирад, ки ба корфармоён барои дарк кардани хавфҳои бо пандемия вобастабуда ва андешидани чораҳо ҷиҳати кам кардани ин хавфҳо бо мақсади ҳифзи кормандон ва муҳити корӣ мӯсоидат мекунад.

1.1 Тарзи паҳншавии COVID-19 чӣ гуна аст?

Тибқи маълумоти ТУТ, коронавируси COVID-19 тавассути қатраҳои ҳавоӣ бо роҳи сулфа ё нафаскашии шахси сироятёфта паҳн мешавад. Аксарияти қатраҳо ба рӯи замин ва ашё, масалан рӯи дастархон, миз ё телефонҳо мерезанд. Кормандон метавонанд сироят ёбанд, агар ба сатҳи ифлосшуда ё ашё даст расонанд ва пас чашм, бинӣ ва даҳони худро молиш диҳанд. Агар кормандон аз шахси сироятёфтаи COVID-19 камтар аз 1 метр дур бошанд, онҳо метавонанд тавассути нафаскашии қатраҳое, ки дар ҳаво парвоз мекунанд, сироят ёбанд. Ба ибораи дигар, вирус ба монанди зуком паҳн мешавад.

Замимаи 1: Маълумот ва тавсияҳои феълӣ ТУТ дар мавриди COVID-19

Роҳнамо барои корфармоён «Чӣ гуна бояд корхонаи худро барои муқовимат бо COVID-19 омода кард?»

Панели иттилоотӣ «Тамоюли пандемияи коронавирус» ва гузоришҳои рӯзмарра: маълумот дар бораи шумораи ҳолатҳои тасдиқшуда, шумораи фавтидагон аз рӯи кишвар, минтақа ё қаламравро дар бар мегирад.

Тавсияҳо барои умум: демифологизатсия (устуразудой).

Сарчашма: ТУТ, с. 2020, Пандемияи бемории коронавирус (COVID-19), <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019> [23 March 2020].

Иттиҳодияи корфармоени Ҷумҳурии Тоҷикистон Муқаррароти қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба пардохти ҷубронпулӣ ба кормандон

А) КОДЕКСИ МЕҲНАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН АЗ 23 ИЮЛИ СОЛИ 2016 № 1329

Моддаи 341. Ҳуқуқи кормандон ба суғуртаи ҳатмии иҷтимоӣ

Ҳамаи кормандон аз ҷониби корфармо тибқи тартиб ва шартҳои пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, шартномаи меҳнатӣ, созишнома ва шартномаҳои коллективӣ ба суғуртаи ҳатмии иҷтимоӣ аз ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот ва бемориҳои касбӣ ё дигар осеб ба саломатӣ вобаста бо иҷрои уҳдадорӣҳои меҳнатӣ бояд фаро гирифта шаванд.

Моддаи 348. Уҳдадорӣҳои корфармо оид ба таъмини бехатарӣ ва ҳифзи меҳнат

2. Корфармо дар таъмини бехатарӣ ва ҳифзи меҳнат корҳои зерин уҳдадор аст:
- таълими усулҳо ва тарзҳои бехатарии иҷрои корҳо, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, таҷрибаомӯзӣ дар ҷойҳои кори кормандон ва санҷиши дониши онҳо доир ба талаботи ҳифзи меҳнат;
 - санҷиши ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот ва бемориҳои касбӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - хизматрасонии санитарияи маишӣ ва муолиҷавию профилактикии кормандон мутобиқи талаботи ҳифзи меҳнат;
 - суғуртаи ҳатмии иҷтимоии кормандонро аз ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот ва аз бемориҳои касбӣ таъмин намояд;

Моддаи 360. Намудиҳои таъминот аз исоби суғуртаи иҷтимоии давлатӣ

1. Маблаъи суғуртаи иҷтимоии давлатӣ барои кумақпулиё (кумақпулиёи корношоямии муваҷҷаъ, юмилаторъ ва таваллуд, дафн, кумақпулиёи оилавӣ ва дигар кумақпулиёе, ки санадҳои меъёрии ҷиссии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардаанд), дар іюлати бесаробон мондани оила, барои собисаи кори баъзе гурӯҳҳои кормандон, барои табобати санаторъ-курортъ ва ташкили истироати кормандон ва аъзои оилаи онҳо, хӯроқи паріезъ, хизматрасонии тиббъ мувофиси саіми суғурта барои дигар пардохтҳои іїати тадбирҳои солимгардония пешгирикунанда, ки бо сонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян шудааст, харҷ карда мешавад. Харҷи маблаъи суғуртаи иҷтимоии давлатӣ ба масҷадҳои пешбининакарадаи сонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ аст.
2. Аз фонди суғуртаи давлатии иҷтимоӣ сарздор будани корфармо, кормандро аз ҷиссии таъмини ӯ аз исоби маблаъи суғуртаи иҷтимоии давлатӣ маірум намесозад.
3. Дар шартномаи меінатъ, созишнома ва шартномаҳои коллективъ аз исоби маблаъи худии корфармо ва іссаҳои ихтиёрии кормандон андозаҳои зиёдтари пардохтҳои, инчунин пардохтҳои иловагии иҷтимоӣ пешбинӣ шуда метавонанд.

1. Чӣ гуна корфармоён ҳифзи кормандон ва истеҳсолотро таъмин карда метавонанд?

Умуман, корфармоён аз таъмин намудани бехатарӣ ва ҳифзи меҳнати кормандон ва дигар шахсони дар ҷои кор қарордошта вазифадоранд. Ин ба ҳади имкон фароҳам овардан ва нигоҳ доштани муҳити корӣ, ки ба саломатӣ ва бехатарии кормандон хавфҳо эҷод намекунад ва таъмин намудани кормандон ҳангоми иҷрои кор бо таҷҳизоти муносиби муҳофизатиро дар бар мегирад. Ин меъёрҳо дар аксар санадҳои қонунгузори милли оид ба ҳифзи меҳнат сабт шудаанд.

COVID-19 як бемории хатарноки сироятӣ мебошад, ки ба наздикӣ кашф карда шуд (натиҷаи ин беморӣ сироят бо коронавирус мебошад). Корфармоён барои таъмини ҳифз ва бехатарии меҳнати кормандон дар ҷои кор дар шароити ҳуруҷи пандемияи COVID-19 бояд чӣ кор кунанд? Ин боб як қатор саволҳо ва ҷавобҳоро дар бар мегирад, ки ба корфармоён барои дарк кардани хавфҳои бо пандемия вобастабуда ва андешидани чораҳо ҷиҳати кам кардани ин хавфҳо бо мақсади ҳифзи кормандон ва муҳити корӣ мусоидат мекунад.

1.1 Тарзи паҳншавии COVID-19 чӣ гуна аст?

Тибқи маълумоти ТУТ, коронавируси COVID-19 тавассути қатраҳои ҳавой бо роҳи сулфа ё нафаскашии шахси сироятёфта паҳн мешавад. Аксарияти қатраҳо ба рӯи замин ва ашё, масалан рӯи дастархон, миз ё телефонҳо мерезанд. Кормандон метавонанд сироят ёбанд, агар ба сатҳи ифлосшуда ё ашё даст расонанд ва пас чашм, бинӣ ва даҳони худро молиш диҳанд. Агар кормандон аз шахси сироятёфтаи COVID-19 камтар аз 1 метр дур бошанд, онҳо метавонанд тавассути нафаскашии қатраҳое, ки дар ҳаво парвоз мекунанд, сироят ёбанд. Ба ибораи дигар, вирус ба монанди зуком паҳн мешавад.

Замимаи 1: Маълумот ва тавсияҳои феълӣ ТУТ дар мавриди COVID-19

Роҳнамо барои корфармоён «Чӣ гуна бояд корхонаи худро барои муқовимат бо COVID-19 омода кард?»

Панели иттилоотӣ «Тамоюли пандемияи коронавирус» ва гузоришҳои рӯзмарра: маълумот дар бораи шумораи ҳолатҳои тасдиқшуда, шумораи фавтидагон аз рӯи кишвар, минтақа ё қаламравро дар бар мегирад.

Тавсияҳо барои умум: демифологизатсия (устуразудой).

Сарчашма: ТУТ, с. 2020, Пандемияи бемории коронавирус (COVID-19), <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019> [23 March 2020].

Иттиҳодияи корфармоёни Ҷумҳурии Тоҷикистон

Муқаррароти қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба пардохти ҷубронпулӣ ба кормандон

А) КОДЕКСИ МЕҲНАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН АЗ 23 ИЮЛИ СОЛИ 2016 № 1329

Моддаи 341. Ҳуқуқи кормандон ба суғуртаи ҳатмии иҷтимоӣ

Ҳамаи кормандон аз ҷониби корфармо тибқи тартиб ва шартҳои пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, шартномаи меҳнатӣ, созишнома ва шартномаҳои коллективӣ ба суғуртаи ҳатмии иҷтимоӣ аз ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот ва бемориҳои касбӣ ё дигар осеб ба саломатӣ вобаста бо иҷрои уҳдадориҳои меҳнатӣ бояд фаро гирифта шаванд.

Моддаи 348. Уҳдадориҳои корфармо оид ба таъмини бехатарӣ ва ҳифзи меҳнат

2. Корфармо дар таъмини бехатарӣ ва ҳифзи меҳнат корҳои зерин уҳдадор аст:

таълими усулҳо ва тарзҳои бехатарии иҷрои корҳо, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, таҷрибаомӯзӣ дар ҷойҳои кори кормандон ва санҷиши дониши онҳо доир ба талаботи ҳифзи меҳнат;

санҷиши ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот ва бемориҳои касбӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;

хизматрасонии санитарияи маишӣ ва муолиҷавию профилактикии кормандон мутобиқи талаботи ҳифзи меҳнат;

суғуртаи ҳатмии иҷтимоии кормандонро аз ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот ва аз бемориҳои касбӣ таъмин намояд;

Моддаи 360. Намуди таъминот аз исоби суғуртаи иҷтимоии давлат

1. Маблаъи суғуртаи иҷтимоии давлат барои кумакпулиё (кумакпулиёи корношоямии муваққатӣ, ёмилдорӣ ва таваллуд, дафн, кумакпулиёи оилавӣ ва дигар кумакпулиёе, ки санадҳои меъёрии ҷиссии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардаанд), дар ёлати бесаробон мондани оила, барои собисаи кори баъзе гурӯҳҳои кормандон, барои табobati санаторӣ-курортӣ ва ташкили истироати кормандон ва аъзои оилаи онҳо, ҳуроки париезӣ, хизматрасонии тиббӣ мувофиқи саъми суғурта барои дигар пардохтҳои иҷтимоӣ тадбирҳои солимигардонӣ пешгирикунанда, ки бо қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян шудааст, ҳама карда мешавад. Ҳамаи маблаъи суғуртаи иҷтимоии давлат барои масрафаҳои пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ аст.

2. Аз фонди суғуртаи давлатии иҷтимоӣ сарздор будани корфармо, кормандро аз ҷиссии таъмини ӯ аз исоби маблаъи суғуртаи иҷтимоии давлат маъмур намесозад.

3. Дар шартномаи меънатӣ, созишнома ва шартномаҳои коллективӣ аз исоби маблаъи худии корфармо ва иссиаҳои ихтиёрии кормандон андозаҳои зиёдтари пардохтӣ, инчунин пардохтҳои иловагии иҷтимоӣ пешбинӣ шуда метавонанд.